

Rama IX Art Museum Foundation

PROSTRATION
นบถ อภิศ

ศิลปินรับเชิญ
Invited artists

PROSTRATION กราบสักการะ

ถาวร โกอุดมวิทย์
Thavorn Ko-udomvit

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
Naovarat Pongpaiboon

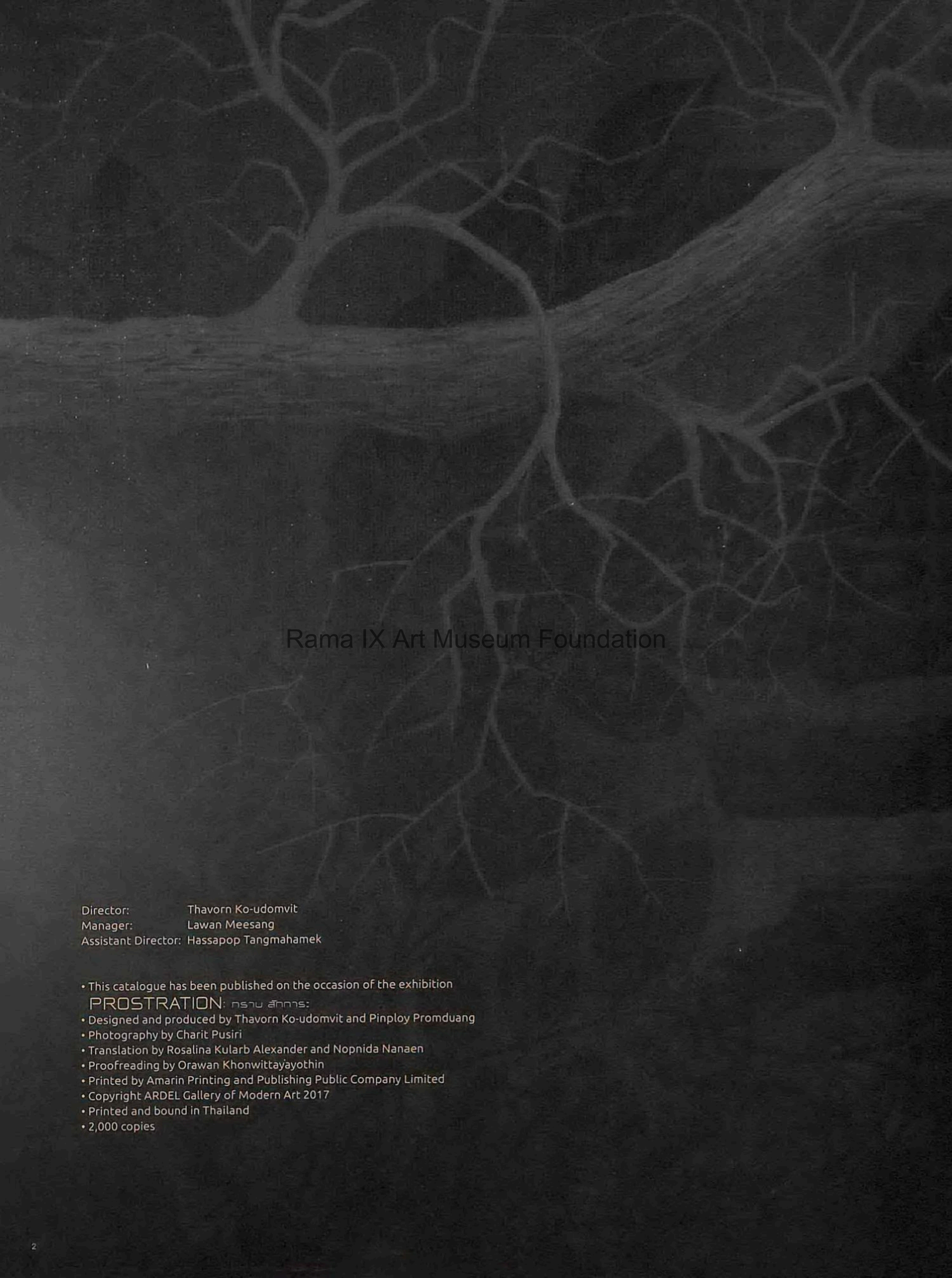
นริศร เครือชัย
Nirikorn Kraivixien

Rama IX Art Museum Foundation

ประทีป คชบัว
Prateep Kochabua

สุรเดช แก้วท่าไม้
Suradej Kaewthamai

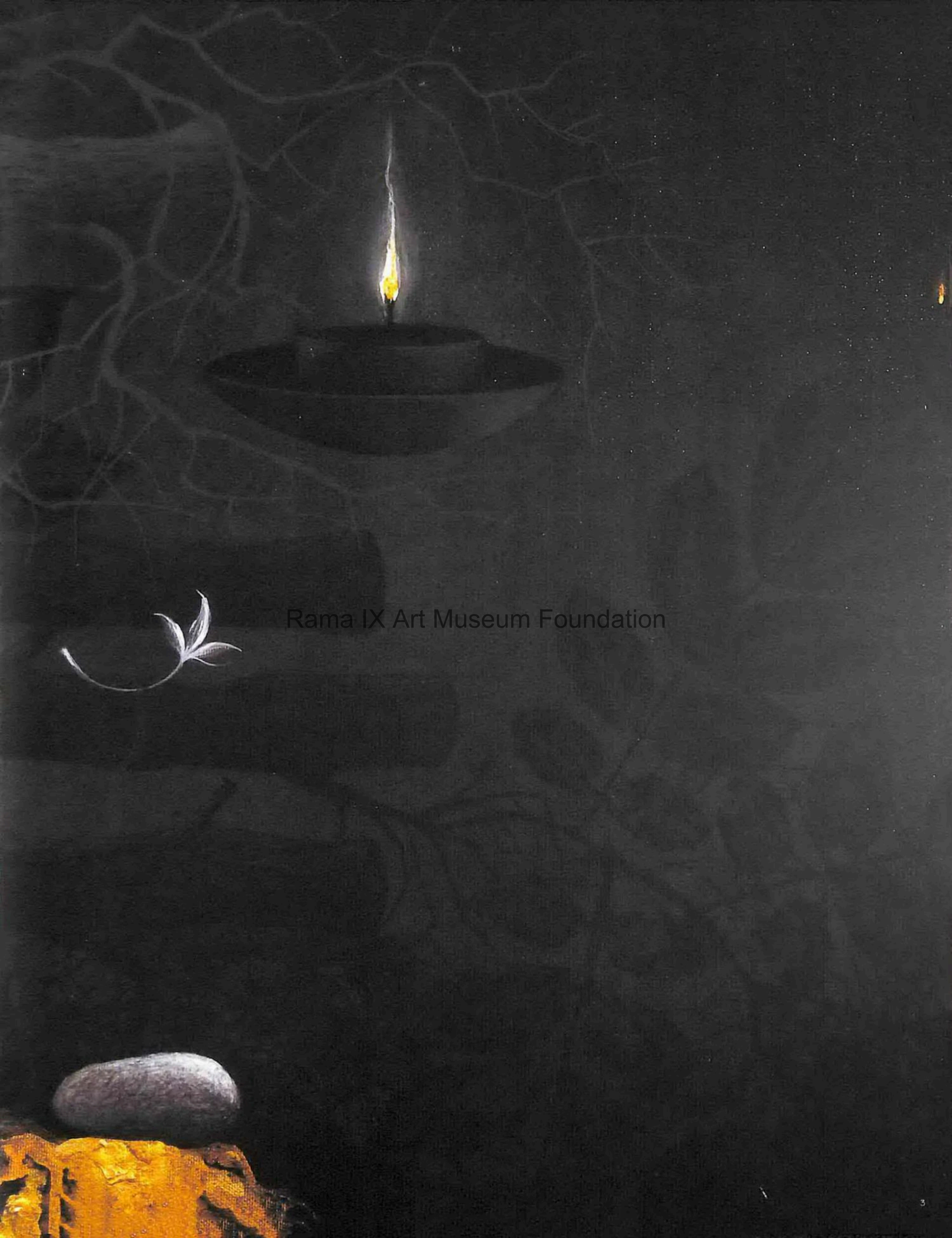
วัชร: กล้าคำภาย
Watchara Klakhakhai

Rama IX Art Museum Foundation

Director: Thavorn Ko-udomvit
Manager: Lawan Meesang
Assistant Director: Hassapop Tangmahamek

- This catalogue has been published on the occasion of the exhibition
PROSTRATION: פרוסטראציע: מוסר
- Designed and produced by Thavorn Ko-udomvit and Pinploy Promduang
- Photography by Charit Pusiri
- Translation by Rosalina Kularb Alexander and Nopnida Nanaen
- Proofreading by Orawan Khonwittayayothin
- Printed by Amarin Printing and Publishing Public Company Limited
- Copyright ARDEL Gallery of Modern Art 2017
- Printed and bound in Thailand
- 2,000 copies

Rama IX Art Museum Foundation

กราบ สักการะ

ตามวิถีคิดแห่งพระพุทธศาสนาและปรัชญาแบบชาวตะวันตก เราต่างเคยเรียนรู้ในหลักธรรมคำสอนแห่งพระพุทธองค์กันมากมาย เรารู้จักอริยสัจ 4 อันหมายถึง ความจริงอันประเสริฐแห่งการดับทุกข์ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เราเข้าใจในกฎแห่งสังขารที่ก่อให้เกิดทุกข์ อาทิ ชรา มรณะ โสกะ ปริเทวะ โทมนัส ความพลัดพรากจากสิ่งรัก ฯลฯ เรารับรู้ทุกชีวิตล้วนเป็นอนิจจัง คือ การเกิดดับเป็นความไม่เที่ยง และทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเป็นอนัตตา คือ ความว่างเปล่าไม่มีตัวตน อย่างไรก็ตาม การยอมรับหรือทำให้เป็นปกติท่ามกลางเหตุการณ์มหัพภาค ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายด้ายเหมือนดังการท่องอ่านคัมภีร์ตำราศาสนา เพราะการฟังฟังผกผันตนอยู่ภายใต้ร่มเงาแห่งพระบารมีบนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองผืนนี้มาอย่างยาวนาน ทำให้การรับมือกับความโศกเศร้าเศร้าสลดอาดูรนั้นเป็นเรื่องยากอย่างยิ่ง

ตลอดรัชสมัยแห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 ผู้ทรงเป็นที่เคารพรักเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมของปวงชนชาวไทย เราได้พอกพูนอาศัยใต้ร่มพระบารมีโผล้อมการอันเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาจากพระองค์มาอย่างยาวนานถึง 70 ปี พระอัจฉริยภาพ พระปรีชาสามารถ น้ำพระทัยอันกรุณา และสายพระเนตรที่กว้างไกลด้วยวิสัยทัศน์อันลึกซึ้ง นำมาซึ่งพระราชกรณียกิจและโครงการในพระราชดำริน้อยใหญ่นานัปการ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม สมดังพระปฐมบรมราชโองการโดยแท้จริง

เมื่อพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจและทรงเป็นที่เคารพรักเหนือเกล้าเหนือกว่าสิ่งอื่นใดของปวงชน เสด็จสู่สวรรคาลัย จิตวิญญาณอันเปี่ยมล้นด้วยความจงรักภักดีของพสกนิกรชาวไทยก็คล้ายจะปลิดปลิวหลุดลอยไปด้วยความเศร้าเสียใจจากความสูญเสียที่มหาศาลเกินกว่าจะบรรยายเป็นถ้อยคำได้ถ้วนทั่ว ปรัชญาคำสอนในพระพุทธศาสนาหวนกลับมาเป็นแก่นหลักเพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนจำนวนมาก ยึดเหนี่ยวจิตใจเพื่อก้าวหน้าต่อไปและทำให้ให้ยอมรับกับความจริงแห่งวิถีชีวิต

ความจริงอันประเสริฐแห่งพระพุทธองค์เป็นเงื่อนไขของความเป็นจริงที่ย่อมเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากแต่พระบรมราชาชาต พระราชดำรัส พระปณิธานอันแน่วแน่ในการเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของประเทศชาติ ยังคงดำรงอยู่ในห้วงสำนึกของชาวไทยทั้งปวง พระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัยขณะเดียวกัน พระองค์ท่านก็เสด็จมาประทับอยู่ภายในดวงจิตดวงใจของประชาชนผู้จงรักภักดีทั้งแผ่นดิน เสด็จมาประทับเพื่อทรงเป็นแรงบันดาลใจเป็นพลังแห่งคุณงามความดี พลังแห่งความเชื่อมั่นในการเลือกกระทำสิ่งที่ดีกว่าเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทย พลังที่จะทำให้คนไทยหลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ด้วยความรักจากจิตวิญญาณ

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ซึ่งได้ริเริ่มรูปแบบใหม่ขึ้นมาเมื่อการแสดงนิทรรศการเดี่ยวครั้งก่อน คือ นิทรรศการ Prostration: กราบ / ไหว้ / บูชา ซึ่งจัดแสดง ณ หอศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล เมื่อปี พ.ศ. 2559 ได้รับการประสมประสานเข้ากับแรงบันดาลใจเกี่ยวกับความระลึกถึงพระองค์ท่าน ด้วยความเคารพรักและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ ผมปรารถนาที่จะเขียนภาพพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ของพระองค์ท่านในรูปแบบของตนเอง เพื่อถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกด้านดีงามทั้งหลายทั้งปวงให้ปรากฏขึ้นเป็นประหนึ่งการกราบ / สักการะ แสดงความคารวะอันสูงสุดต่อพระองค์

ผลงานจิตรกรรมภาพพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ ซึ่งผมนำมาจัดแสดงนิทรรศการครั้งนี้มีรูปแบบการสร้างสรรค์ 2 รูปแบบ นั่นคือ รูปแบบที่ 1 ผมได้รับเกียรติและได้รับความไว้วางใจจากศิลปินระดับแนวหน้าของเมืองไทยหลายท่านมาร่วมเขียนภาพบนผ้าใบผืนเดียวกัน ได้แก่ คุณนิติกร กรัยวิเชียร คุณ

ประทีป คชบัว อาจารย์สุรเดช แก้วท่าไม้ และคุณวัชรระ กล้าคำชาย ศิลปินทั้ง 4 คน ได้เขียนภาพพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยทักษะเทคนิคที่แต่ละคนมีความคุ้นเคยเชี่ยวชาญ โดยเว้นพื้นที่บางส่วนบนผลงานไว้ในลักษณะยังไม่เสร็จสมบูรณ์ 100% จากนั้นจึงส่งมอบให้ผมนำภาพนั้นๆ มาสร้างสรรค์เพิ่มเติมตามความคิดและแรงบันดาลใจที่ได้รับจากแต่ละภาพ เรียงร้อยไวทยากรณ์ทางศิลปะในรูปแบบเฉพาะตัวของผมลงไป ผสมผสานกับภาพเขียนต้นแบบจากแต่ละศิลปิน เมื่อผลงานเสร็จสมบูรณ์ก็จะเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของความสมานฉันท์ ความร่วมมือแบ่งปัน ขณะเดียวกันก็แฝงไว้ด้วยการละลายความยึดมั่นถือมั่นในตนเองให้คลี่คลายสู่การเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของภาพใหญ่ในระดับองค์รวม ส่วนผลงานในรูปแบบที่ 2 เป็นผลงานจิตรกรรมที่ผมสร้างขึ้นโดยการซ้อนทับกลกระบวนการทางจิตรกรรมเข้ากับกระบวนการพิมพ์ภาพลงบนผืนผ้าใบ

แนวความคิดเกี่ยวกับการ กราบ / สักการะ ที่ผมนำมาสร้างสรรค์ผลงานสืบเนื่องกันนี้ มีที่มาจากความคิดเชิงสัญลักษณ์ที่ต้องการแสดงออกซึ่งจิตวิญญาณอันเทียบพร้อมไปด้วยความละเอียดอ่อนตามคติความเชื่อแบบชาวตะวันตก

วิถีวัฒนธรรมตั้งแต่ครั้งโบราณกาลของชาวตะวันตก มักมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอยู่กับพิธีกรรม ความเชื่อ ศาสนา ตลอดจนการกราบไหว้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มนุษย์ในแต่ละยุคสมัยไม่สามารถหาเหตุผลมาขยายอธิบายปรากฏการณ์บางอย่างได้เสมอ ความเชื่อแบบตะวันตกในลักษณะนี้ก่อให้เกิดรูปแบบของการแสดงออกซึ่งความเคารพนบถ ความอ่อนน้อมถ่อมตน และความยกย่องเลื่อมใส โดยแฝงไว้ในภาษากาย ภาษามือ หรือภาษาอักขระที่ใช้สื่อสารระหว่างเผ่าพันธุ์ที่เข้าใจในภาษาเดียวกัน และหนึ่งในรูปแบบการแสดงออกซึ่งความเคารพตามธรรมเนียมตะวันตกก็คือ การกราบไหว้นั่นเอง การกราบถือเป็นท่วงท่าของความเคารพอย่างสูงสุด ขณะที่การไหว้ก็เป็นการแสดงความเคารพที่สามารถแบ่งแยกแตกต่างระดับออกไปได้หลายชั้น การกราบและการไหว้มีที่มาจากวัฒนธรรมอินเดียโบราณตั้งแต่ก่อนสมัยพุทธกาล นับเป็นภาษามืออันเก่าแก่ที่สืบทอดและพัฒนาผ่านการแผ่ขยายของศาสนาฮินดู เช่น พราหมณ์ ชิกข์ อิสลาม และพุทธ

พื้นฐานของการกราบคารวะ การไหว้ทักทาย รวมไปถึงการค้อมคำนับ ไน้มศีรษะบูชา ล้วนเป็นการแสดงออกด้วยภาษากายเพื่อสื่อถึงความนบถ ถ่อมตนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสำหรับคติความเชื่อบางประการแบบไทยๆ ที่ถูกฉาบเคลือบด้วยไสยศาสตร์ การกราบไหว้บูชาวัตถุ สิ่งของ สิ่งมีชีวิต หรือสิ่งแปลกปลอมอื่นใดอาจถูกพิจารณาว่าเป็นพฤติกรรมงมงายปราศจากเหตุผล อย่างไรก็ตาม หากการกราบไหว้บูชานั้นๆ มิได้เป็นไปเพื่อบำรุงวิญญูของโชค ลาภ ผลประโยชน์โดยมีเครื่องเซ่นไหว้เป็นของแลกเปลี่ยน หากแต่เกิดขึ้นจากความสำนึกถึงคุณในพลังแห่งธรรมชาติ เหตุและผลของการ กราบ / สักการะ ก็อาจให้ความหมายในมิติที่แตกต่างออกไปจากเดิม

นอกเหนือจากวัตถุสิ่งของหรือบุคคลที่พึงควรกราบไหว้ บรรยายากสถานที่ หรือสถาปัตยกรรมบางแห่งก็อาจไยมนำความเชื่อมั่นศรัทธาให้ซ่านซึมเข้ามากระแทกจิตใจผู้คนได้ เนื่องจากอายตนะภายนอกซึ่งส่งความรู้สึกเข้าสู่อายตนะภายในมนุษย์ อาจกระตุ้นเร้าพลังของความรู้สึกให้เชื่อมร้อยสู่การตระหนักถึงในสัมพันธภาพระหว่างตนเองกับบรรยายากศรอบกาย ไม่ว่าจะเป็นทิวเขา ภูเขา ป่าไม้ ท้องฟ้า ด้วยเหตุนี้ สถานที่บางแห่งซึ่งมีความสำคัญทางจิตใจแก่ผู้คนทั้งในแง่ของความงาม สุนทรียภาพ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี จึงเป็นหนึ่งในแรงบันดาลใจที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้เช่นกัน

การแสดงออกซึ่งพื้นฐานในเชิงจิตรกรรม ถือเป็นการทบทวนบริบท

¹ชาติ หมายถึง การเกิด

²ชรา หมายถึง ความแก่

³มรณะ หมายถึง การเคลื่อน ความตาย

⁴โสกะ หมายถึง ความแห้งแล้งในจิตใจ

⁵ปริเทวะ หมายถึง ความคร่ำครวญโศกเศร้า

⁶โทมนัส หมายถึง ความไม่เบิกบานใจ

⁷ความพลัดพรากจากสิ่งรัก หมายถึง ไม่ได้พบ ไม่ได้รับ ไม่ได้อยู่กับสิ่งที่ปรารถนา

⁸ทุกข้อที่กล่าวมา เป็นส่วนหนึ่งในหลักธรรมเรื่อง ทุกข์ในอริยสัจ 4

ของการสร้างสรรค์ขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่ในมิติของการฝึกฝนทักษะความชำนาญ
เนื่องเพราะในประสบการณ์การทำงานศิลปะที่ผ่านมา ล้วนเต็มไปด้วยการ
ทดลองเทคนิคกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมาแล้วทุกรูปแบบ
ทั้งในเชิงรูปธรรม นามธรรม ศิลปะจิตว่าง การทดลองกับวัสดุต่างๆ ผลงาน
ชุดนี้จึงเป็นเสมือนการย้อนกลับไปสู่พื้นฐานของการแสดงออก โดยการทบทวน
กลวิธีขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาตัววัตถุนั้นๆ ด้วยจิตอันแน่วแน่ รูปธรรมของวัตถุ
สิ่งของต่างๆ ถูกแทนที่ด้วยพลังของความรู้สึกอันเป็นนามธรรม ใจจิต ใจสมาธิ
เข้าไปสัมผัสกับสิ่งนั้น โดยมีได้ตอบสนองต่อรูปทรงองค์ประกอบทางทัศนธาตุ
แต่เป็นการตอบโต้ระหว่างจิตของผู้สร้างกับระนาบเรียบของผืนผ้าใบ โดย
มีผู้กันและสีเป็นเครื่องมือสื่อสาร

วิถีของศิลปะอันเพียบพร้อมด้วยสุนทรียะ ล้วนสามารถช่วยขัดเกลา
จิตใจของเราที่เคยหม่นหมองเกราะกรังไปด้วยความวิตกกังวลหรือเรื่องราวทุกข์
ร้อนต่างๆ ซึ่งกีดกันเราออกจากความเข้าใจในสุนทรีภาพได้ การขัดเกลาในที่
นี้จึงไม่ต่างจากดวงจิตที่ถูกลอกเปลือกออกอันหยาบกระด้างออกไปอย่างช้าๆ
ทีละชั้น ทีละชั้น จนเหลือเพียงจิตที่บริสุทธิ์ อันจะสามารถเปิดรับเข้าไปสัมผัส
กับวัตถุ สิ่งของ ธรรมชาติ สัมผัสกับพลังงานของสิ่งเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่ ไม่
ว่าจะเป็นทิวทัศน์ ทุ่งนึ่ง ถ้วยชามภาชนะ กิ่งไม้ ใบไม้ ดอกไม้ เพื่อถ่ายทอด
รูปทรงสัญลักษณ์แห่งรูปธรรมที่เป็นนามธรรม

แนวความคิดเกี่ยวกับการกราบ / สักการะ ด้วยความน้อมรำลึกอาลัย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยใช้รูปทรงของสิ่งต่างๆ
ในธรรมชาติมาเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพบูชา เป็นวิถีปฏิบัติที่
สัจธรรมอันเป็นความจริงสามัญของสรรพสิ่ง เป็นกฎธรรมชาติที่ทุกชีวิตล้วนต้อง
พบเผชิญ เพื่อให้เราได้มองเห็นความผูกพันอันทรงคุณค่าทางจิตใจ และซาบซึ้ง
ในความงดงามของแผ่นดินทอง ไม่ว่าจะเป็นกิ่งไม้ ดอกไม้ ใบไม้ เถาวัลย์ ก้อน
หิน ภาชนะรองรับน้ำ หรือสิ่งละอันพันละน้อยค้ำคั่นสามัญในธรรมชาติ ซึ่ง
อาจมีความหมายและคุณค่าทางความรู้สึกมากมาย สำหรับผู้ที่มองเห็นและ
สัมผัสได้ถึงความละเอียดอ่อนงดงามแห่งชีวิต เมื่อดวงจิตได้รับรู้ถึงพุทธปรัชญา
แห่งการเกิดดับ และวิถีแห่งความหลากหลายอันเป็นปัจจัยในการดำรงโลก
ท่ามกลางหมุดหมายของการดำเนินชีวิตไปสู่ความดี ความงาม และความจริง

การเฝ้าสังเกตธรรมชาติตามแนวทางการทำงานส่วนตัว ด้วยการมอง
สิ่งละอันพันละน้อยรอบกายด้วยการพิเนิจเพราะหึงถึงความสัมพันธ์และความ
สำคัญที่สิ่งต่างๆ มีต่อกัน พื้นดิน แสงแดด และอากาศ ส่งเสริมให้พืชพรรณ
ผลิบาน เจริญเติบโต ดอกไม้ผลิบาน กิ่งไม้แห่งรุ่งโรจน์งอกสู่พื้นดินเพื่อสลาย
ร่างกลายเป็นเก้าให้กำเนิดสิ่งมีชีวิตใหม่ ใบไม้แต่ละใบผลิเมยเส้นสายในรูป
ลักษณะที่แตกต่างกัน บนก้อนหินไร้ชีวิตยังอาจเป็นที่สถิตของหม่อมอสุพิชฌัม
ดิน ความแตกต่างหลากหลายในธรรมชาติล้วนแสดงให้เห็นถึงสัมพันธ์ภาพที่
เกาะเกี่ยวร้อยรัดเป็นวงวัฏต่อกัน

งามถึงเส้นโครงใบไม้แต่ละใบล้วนแสดงตัวตนที่แตกต่าง เช่นเดียวกับ
ลายนิ้วมือแต่ละคนไม่ซ้ำกัน ร่องรอยประทับจากเส้นใบงามถึงจึงไม่ต่างจากการ
ปรากฏตัวของธรรมชาติซึ่งมีความหลากหลายเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงอยู่
การกราบไหว้บูชาเปลี่ยนสถานะของรูปทรงใบไม้ทั่วไปให้กลายเป็นสัญลักษณ์
แห่งชีวิตในธรรมชาติที่ทรงพลัง

ในมิติเดียวกัน ก้อนหินที่นิ่งสนิทบนพื้นผิวราบเรียบก็อาจเป็นตัวแทน
ของจิตที่เข้าไปจับต่อวัตถุใดๆ ก็ตาม ด้วยความสงบเงียบเป็นสมาธิ กิ่งไม้ที่
งอกเงยแผ่ขยายกิ่งก้านอย่างเสรี มิแตกต่างจากการเดินทางของห้วงคิดอันอิสระ
ไม่ยึดติดในรูปแบบตายตัว เนื่องจากกิ่งไม้ในภาพไม่ได้เกิดจากรูปทรงกิ่งไม้
ในความเป็นจริง หากแต่เขียนขึ้นจากแบบในภาพจำอันประทับใจ กิ่งไม้ในภาพ

จึงกลายเป็นการถ่ายทอดกระบวนการตรวจสอบความรู้สึกภายในจิตของตนเอง
ออกมา ผ่านทักษะของการวาดเส้นและงานจิตรกรรม

ในอีกมุมมองหนึ่ง สัญลักษณ์ในธรรมชาติหลายประการก็แฝงไว้ด้วย
ความหมายที่เชื่อมโยงไว้ด้วยความน้อมรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช ในเชิงความคิด เป็นต้นว่า ดวงเทียนและเปลวไฟ เปรียบ
เสมือนพระองค์ท่านซึ่งทรงเป็นดั่งดวงประทีปส่องทางให้แก่พสกนิกรชาวไทย
เป็นความสูงส่งว่าราไรรื่องรองด้วยความหวังแห่งอนาคตที่ดีกว่า เป็นความ
อบอุ่นของเปลวเทียนที่อบอุ่นโอบอ้อมให้ร่างกายได้ดำรงคงอยู่ ขณะที่รูป
ทรงภูเขาภูผาสีทอง ก็เป็นสัญลักษณ์แห่งพระบารมีอันสูงส่งไพศาล พระราช
หฤทัยอันหนักแน่นไม่คลอนแคลน ขณะที่ร่องรอยหยดไหลของสีทอง ก็เปรียบ
ได้กับน้ำพระทัยอันเปี่ยมล้นไปด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ซึ่งรับล้นจากสรวง
สวรรค์อาบขลิบให้ความร่มเย็นสู่พสกนิกรชาวไทยมาตลอดระยะเวลา 70 ปี

ภาชนะรองรับน้ำ อาทิ แก้วใส ถ้วยน้ำ เป็นสัญลักษณ์ของการได้รับ
การน้อมรับและความอุดมสมบูรณ์ในแผ่นดินอันรุ่งโรจน์เรืองรอง ดอกไม้สีขาว
คือสิ่งสักการะแทนความนอบนุชอันบริสุทธิ์ กิ่งไม้ ใบไม้ ภาชนะในหมอก
และบรรยากาศลึกลับเมฆลอย สื่อความถึงธรรมชาติอันร่มรื่นงดงามในสวนสวรรค์
สถานสถิตท่ามกลางท้องฟ้าไพศาลสูงส่งแห่งพระองค์ท่าน ผู้ทรงเป็นดัง
สมมติเทพอย่างแท้จริง

นอกเหนือจากผลงานจิตรกรรมแล้ว ผลงานในนิทรรศการครั้งนี้ยังได้
รับเกียรติจาก อาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ กวีซีไรต์ ศิลปินแห่งชาติ สาขา
สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พุทธศักราช 2536 โดยท่านมีความยินดีให้เมตตาบทกวีนิพนธ์
ชุด "ทศพิธราชธรรม" จำนวน 50 บท ที่ท่านประพันธ์ขึ้นด้วยแรงบันดาลใจ
จากพระจริยวัตรอันสูงส่งทรงส่างของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดช พระราชาผู้ทรงไว้ด้วยทศพิธราชธรรมอันประเสริฐ เรื่องราวเนื้อหา
คำกวีอันสอดรับกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ถ้อยวลีที่
แสนละเอียดลวยพรรณนาสาธยายถึงความเป็นมหาราชาผู้ทรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรม
อันยิ่งใหญ่ สมส่งพระบารมี กลบทางวราธรรมอันงดงามละเมียดละไมใน
รูปแบบของร้อยกรอง กาพย์ยานี 11 ขันชาวนาชาธรรม 10 ประการ อันได้แก่
ทาน ศีล การบริจาค ความซื่อตรง ความอ่อนโยน ความเพียร ความไม่โกรธ
ความไม่เบียดเบียน ความอดทน และความเที่ยงธรรม ไฉนนำให้ถ้อยความ
จากตัวอักษรและเส้นสีจากภาพวาด แบบประสานไปพร้อมกันด้วยความจงรัก
ภักดีเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม

ธรรมชาติของทุกสรรพสิ่งล้วนมีความเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยขับเคลื่อน
ให้เกิดความแปรผันไม่คงรูป เป็นวัฏจักรของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไร้ชีวิตซึ่งเกิดดับ
ไปตามกลไกของกาลเวลา เราต่างรู้ดีว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปกติวิสัยแห่งธรรมชาติ
และเราต่างต้องยอมรับในวิถีแห่งความจริงแท้ ชีวิตต้องดำเนินต่อไปท่ามกลาง
กฎแห่งธรรมชาติอันเดิมไปด้วยความเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม ความเคารพ
รำลึกซึ่ง ความรำลึกถึงด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของ
พระองค์ท่าน ความภาคภูมิใจในการถือกำเนิดได้ร่วมพระบารมี และความเชื่อ
มั่นในพลังแห่งคุณงามความดี จากคำสอนของพระบิดาผู้สร้างแผ่นดินทองอัน
ร่มเย็นผืนนี้ยังคงอยู่ภายในดวงใจของคนไทยตราบนิจนิรันดร์

ถาวร โกอุดมวิทย์

พฤษภาคม 2560

Prostration

From the way of thinking in Buddhism and Eastern philosophy, we all used to learn about many teachings of Lord Buddha. We all know The Four Arya Truths, also known as the four noble truths leading to the cessation of suffering. They are: The truth of suffering (Dukkha), the truth of the cause of suffering (Samudaya), the truth of the end of suffering (Nirhodha), the truth of the path that frees us from suffering (Magga). We understand the rules of eternal truth that causes suffering including Chati, Chara, Morana, Soka, Paridheva, Domanassa, Parting from the beloved ones¹, etc. We all acknowledge that every living thing is impermanent; that is to say, becoming to existence and perishing is an uncertain thing and everything has no self in it. There is only emptiness and non-self. Knowing all of these things, however, does not make it easier to accept the truth and be neutral during the tragic event. It is not as easy as reading or studying religious scripture. Resulting from relying on the royal grace in the land of gold and morality for a very long time, it is a very tough thing to handle with sadness and lament.

During the reign of His Majesty King Bhumibol Adulyadej, we had relied on his royal charisma and abundant compassion for 70 years long. His Majesty was highly loved and respected by Thai people in the whole nation. His genius, wisdom, mercy and vision brought about royal duties and many projects originated for the happiness and well-being of Thai people, just as he had promised during the delivery of his very first royal command.

The King was the center of people's hearts and the one who was highly admired by his people. So when he passed away, the souls of Thai people tend to fly away and disappear due to too much sadness from the loss that words cannot thoroughly describe. Teachings and philosophy of Buddhism came into play as a main anchor for a lot of people to hold on in order to comprehend the real truth of life and learn to accept it.

The Noble Truths from Lord Buddha's teaching is the condition of the truth that will inevitably happen. However, His Majesty's royal guidance, royal speech and royal wish concerning building up the strength of the country will still remain in Thai people's mind. His Majesty has gone to heaven; still, he also remains in the hearts of his people and becomes the inspiration, the source of goodness, the power of belief in choosing to do a better thing for Thailand to step forward, and the power that will make Thai people become united by love.

I initiated the concept of creating this form of artwork, which was relatively new to me, for my previous solo exhibition "Prostration" at ARDEL Gallery of Modern Art in 2016. I then blended it with the inspiration to recall the memories full of love, respect and appreciation for the late King and his divine grace. I would like to create His Majesty's royal portrait with my own style. The purpose is to express my positive thoughts and feelings as if it was a way to prostrate or pay the highest respect to His Majesty.

The painting works of royal portrait that I selected to display in this exhibition have 2 methods of creation. The first method is I was honoured and trusted by many of the leading artists in Thailand to participate in creating work on the same canvas. Those artists are Mr.

Nitikom Kraivixien, Mr. Prateep Kochabua, Ajarn Suradej Kaewthamail and Mr. Watchara Klakhakhal. These 4 artists collaborated in creating the royal portrait of His Majesty King Bhumibol Adulyadej by applying techniques that they are familiar with or good at. Then, they left some parts of the work unfinished before returning it to me. I managed to put more artistic structures according to my thoughts and inspiration, using my own particular style in the paintings to mix with the original work from each artist. When the work was completed, it was like the symbol of unity and cooperation with a hint of getting rid of self-attachment and moving into a part of the bigger picture as a whole. The second method is painting works that I created myself by merging painting technique with inkjet printing on canvas.

The concept about prostration that I continuously apply in my works comes from symbolic thoughts with the desire to express the soul full of the delicacy of Oriental beliefs.

Since the ancient time, the way of culture of Oriental people has always had connections with ceremony, belief, religion, and prostration to worship sacred beings that no matter what era it is, there are still no ample reasons to explain some phenomenon. This kind of Oriental beliefs cause the way of expressions to show respect, humbleness and veneration hidden in the body language, sign language or any letters or characters used to communicate among the same ethnic groups that understand the same language. And a way to show that respect according to Oriental tradition is prostration.

Prostration is considered the expression to show the highest respect which can be categorised into many levels. Originated from the ancient Indian culture before the Buddhist era, prostration is the old form of sign language that has been passed on and developed due to the expansion of Hinduism such as Brahmin, Sikh, Islam and Buddhism.

The foundation of prostration and greeting together with saluting, bowing the head and body is all the forms of expression using the body language to show respect to a person or a thing. For some Thai beliefs that have been involved with superstition, paying respect to objects, materials, living things or any strange things can be viewed as irrational or gullible behaviours. By saying that, however, paying respect in that way is not for the purpose to ask for luck or benefit in return, it is to show gratefulness for natural power. Reasons and results of prostration in this meaning, then, could be different from the original perspective.

Apart from materials, objects or people that are worth paying respect to, some atmosphere, places or architecture can also convince people to believe and have faith. This is because the external sense sending perception to the internal sense may arouse the power of feelings to acknowledge the connection between oneself and the surroundings including mountain ranges, cliffs, forests or sky. Because of this reason, some places may have an important meaning to people's mind in terms of beauty, aesthetics, history or archaeology. It is, therefore, one of the inspirations to create artworks as well.

The basic expression in terms of painting is considered revision of the context of basic creation which is not about practicing to build

¹Chati means birth.

Chara means decay.

Morana means death.

Soka means sorrow.

Paridheva means pain from sadness.

Domanassa means unpleasant feeling.

Parting from the beloved ones means cannot see, do not receive or unable to be with the desired things.

All terms mentioned are a part of the teaching principle about suffering in the Four Noble Truths.

up skills. Because from my experience, I have experimented every technique and process of artistic creation, whether it is concrete or abstract form, installation work, or experimental materials. This collection of works is, therefore, going back to the basic expression by revising basic methods in order to consider the specific object with focused mind. The concrete version of different objects are replaced with the power of abstract feeling using mind and concentration to touch the objects. This is not to respond to the shape, form or composition in visual essence, but to correspond between the creator's mind and the flatness and smoothness of canvas by using paintbrush and colour as communication tools.

Art that is full of aesthetic qualities can refine our mind that might be used to be matted into worries or any sufferings which could separate us from the understanding of aesthetics. This refinement is, as a result, not different from the mind that has been gradually taken its rough surface off, layer by layer, until the only thing left is pure and open mind that is able to touch objects, materials, nature, and can extremely feel the power of those things such as landscape, still life, utensil, branch, leaf or flower. This is to portray symbolic form of concrete version that is also abstract.

The concept about prostration is to pay respect in the memorial of His Majesty King Bhumibol Adulyadej by using forms of different things in nature as the symbols representing respect, understanding and awareness of the truth that is common in every living thing. It is the law of nature that every life has to encounter. Also, it is to allow us to see meaningful relations and appreciate the beauty of the golden land. Branch, flower, leaf, vine, stone, water container or odds and ends that are ordinary in nature might have meanings and values for those who can see or touch the delicate beauty of life. This is when the mind acknowledges Buddhist philosophy regarding the impermanence and also the way of diversity which is the factor for this world to exist among the purposes of life, to live and meet the standard of beauty, goodness and truth.

By observing nature as the personal way to work and by looking at surrounding odds and ends, I analysed the relation and importance that each thing has to the other. The ground, sunlight and air all support the growth of plants and the blossom of flowers. Dry leaves falling onto the ground are to turn into ashes ready to help with the creation of a new life. Each leaf shows different patterns and forms. On a lifeless stone, it can still be the place for moss to live. These differences in nature all show connections that relate to each other like a circle.

Any of each leafstalk might show different identity, the same as each person's fingerprint. So, the trace of each touch from leafstalk is not different from the appearance of nature that has diversity as the main factor to exist. Prostration changes the status of the common form of leaf into the symbol of life in powerful nature.

In the same dimension, a still stone on a flat surface could be the representative of the mind that goes to touch any object with peace and concentration. A branch that grows freely is not different from the journey of thoughts that are independent from

fixed patterns. This is because the branch in the picture is not from the shape of branch in reality, but it was created from impressive memory. The branch in the picture turns out to be the expression to show the process of the investigation of internal feelings through the skills of drawing and painting works.

In another perspective, many natural symbols imply meanings that are connected to the memory of His Majesty King Bhumibol Adulyadej. For example, a candle and flame is like His Majesty who is a guiding light of Thai people. The light shines brightly with hope for a better future. The light also warms the body to live with comfort. The shape of the golden mountain symbolizes His Majesty's abundant royal grace and his determined mind that never shakes. The trace of melting golden color could be compared to His Majesty's generosity and compassion that had been pouring down from heaven and brought peacefulness to Thai people for over 70 years.

Water container, like a clear glass or a cup, is the symbol of receiving and abundance in the glorious land. The white flower is an object to pay respect representing pure worship. Branch, leaf, mist and glittering atmosphere imply beautiful and shady nature in heaven situated at big and wide sky as high as His Majesty who is like a truly divine god.

Apart from paintings, artworks in this exhibition are honoured by Ajarn Naovaratt Pongpaiboon, the national artist in literature and the S.E.A. Write Award's poet of the year 1993. With his pleasure, he let me bring the collection of poetry called "Ten Virtues of the King", consisting of 50 poems in total, which he composed by the inspiration from the gracious and proper behaviour of His Majesty King Bhumibol Adulyadej, the King who has these noble ten virtues. The content in the poetry supports the concept of the paintings. The beautiful and flowery language describes how great the King was to maintain his ten virtues which go along with his royal grace. The beautifully poetic way of 11-syllable Thai poem tells about ten virtues of the King. Those ten virtues are Dana (giving in a beneficial way), Sila (maintaining good conduct), Pariccaga (making selfless sacrifice for the greater good), Ajjava (loyalty), Maddava (being gentle), Tapa (diligence), Akkodha (not showing anger, not dwelling in hatred), Avihimsa (not afflicting harm on others), Khanti (being patient) and Avirodhana (being steadfast in righteousness). The content from words and lines of colors from paintings are linked together with the highest loyalty.

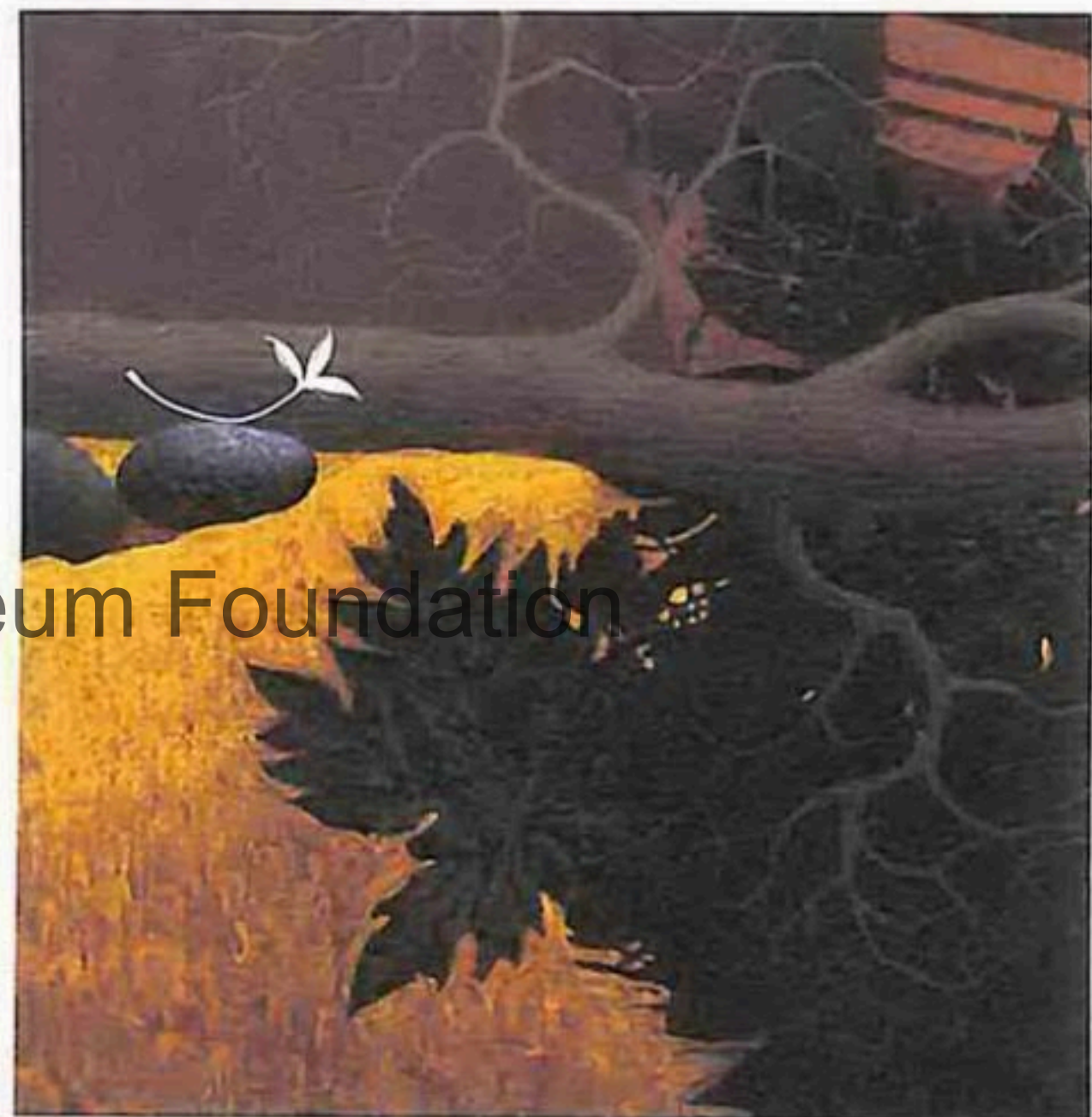
There are changes in the nature of everything. They are the factor that causes impermanence which is the cycle of living and non-living things that exist and perish by the progress of time. We all know that these things are the way of nature and we need to learn to accept the way of truth. Life must still go on following the law of nature full of changes. However, the deep love and respect, the appreciation for his infinitely divine compassion, the pride of being born under his glorious grace, and the belief in the power of goodness from the teachings of the Father who built this peaceful land of gold will still remain in Thai people's hearts forever.

Thavorn Ko-udomvit

May 2017

หนึ่ง “ทาน” คือการให้
ให้คุณและให้ค่า
ทรงให้ทุกสรรพสิ่ง
โครงการคณานับ
ให้คำพระดำรัส
บ้านเมืองต้องมั่นคง
ให้รู้อยู่พอเพียง
ภูมิธรรมแผ่นดินทอง
เป็น “ทาน” พระราชทาน
เป็นประโยชน์ได้โดยตรง

ให้ทั้งกายใจวาจา
เป็นประโยชน์แก่ผู้รับ
ประโยชน์ยิ่งที่สั่งสรรพ
เพื่อประโยชน์แก่ปวงชน
เป็นสังคมแก่สากล
ให้คนดีได้ปกครอง
ให้เพียงพอเป็นครอง
ร่วมพิทักษ์ร่วมดำรง
พระปณิธานยังยรรยง
แก่ผู้รับสมาทาน ฯ

Rama IX Art Museum Foundation